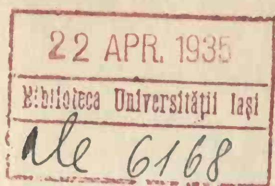
LA MOARTEA LUI C. A. POPESCU-PRIBOENI



C. A. POPESCU-PRIBOENI,
28 Febr. 1872 — 11 Ian. 1935.



LA MOARTEA LUI C. A. POPESCU-PRIBOENI

C. A. POPESCU-PRIBOENI,
28 Febr. 1872 — 11 Ian. 1935.

Cuvânt înainte!

In semn de pioasă amintire, am socotit de datoria mea, care nu am avut putinţa să iau parte la înmormântare, să adun în broşura de faţă, tot ce s'a spus cu acest prilej şi foarte puţin din ce s'a găsit în grabă dela cel care a fost

C. A. POPESCU-PRIBOENI.

In Drăghici — *unde a fost învăţător în primii ani de carieră — a cunoscut pe cea care i-a fost elevă şi apoi tovarăşe ideală de viaţă: bună, cinstită, harnică şi de o rară frumuseţe, — fata cea mare a unchiului meu — preotul Ştefan Georgescu.*

Aci, a lăsat cea mai frumoasă amintire. Marele proprietar al satului — Ghiţă Iorgulescu, — apreciindu-l ca învăţător şi om deosebit, a primit să-i fie naş.

In Priboeni *şi către sfârşitul carierei la* Beleţi, *unde locuia şi unde acum odihneşte, a continuat şi a desfăşurat întreaga şi prodigioasa lui activitate.*

Centrul Priboeni, regiunea Podgoriei şi apoi judeţul întreg au avut pe rând printre conducători, iniţiatori şi animatori pe Costică A. Popescu.

Munca din şcoală şi dragostea sinceră de ridicare a sătenilor l-au făcut iubit, respectat şi ascultat în satul unde a profesat.

Inteligenţa sclipitoare, cultura solidă, dar mai ales deosebitul tact înăscut l-au înălţat în faţa învăţătorilor.

Cercurile culturale, conferinţele generale şi variatele întruniri: ale asociaţiei învăţătorilor, ale federalelor, Podgoria şi Negru-Vodă, etc., au fost prilejuri dese unde cuvântul îi era ascultat şi apreciat.

Ridicarea economică a celor în mijlocul cărora el a trăit l-a făcut să activeze în cooperaţie.

Ca revizor şcolar *şi ca* preşedinte al comitetului şcolar judeţean, *şcoala s'a resimţit mult de lumina şi sprijinul lui.*

Politica loială, constantă şi demnă ce a făcut, l-a înălţat.

Revistele „Prietenul nostru", *pe care a condus-o ca membru în comitetul ei de redacţie şi* „Muscelul nostru", *unde a fost printre colaboratorii ei aleşi, au fost cinstite prin condeiul lui.*

Asociaţia învăţătorilor din Muscel l-a avut printre membrii ei fondatori şi nelipsit din comitetul de conducere.

Vorbia mişcător, scria simţit şi sfătuia cu inimă curată.

Când a reuşit ca două din cumnatele lui — fetele preotului Ştefan — să se căsătorească în aceiaşi zi — una — tip de frumuseţe, cu nenea Ghiţă Marinescu, fost preşedinte al Asociaţiei Invăţătorilor din Muscel şi cealaltă — învăţătoare — tip de bunătate — cu tânărul seminarist şi viitorul preot Dumitrescu, a avut satisfacţia ce numai la căsătoria fetelor lui cred c'a mai avut-o.

El a fost pentru familia preotului Ştefan — socrul său — şi pentru noi, rudele lui, nu numai un sfătuitor sincer şi dornic a ne vedea cum e mai bine, el ne iubia, el ne avea veşnic lângă sufletul lui curat şi mare.

Deaceea mi se sfâşie sufletul de durere, nene Costică, şi nu-mi vine să cred că ai lăsat soţia pe care ai iubit-o şi preţuit-o, că ai părăsit copilaşii dragi — cum nu au mulţi părinţi — toţi cuminţi, simţiţi, plăcuţi şi cu rostul lor, că ne-ai lăsat pe noi rudele toate de aici şi de acolo şi pe neaşteptate, de dragul celor ce ţi-au rupt inima c'au plecat prea micuţi de lângă D-ta — îngeraşii: Mircea şi Tiuţa, te-ai

dus aşa de pe neaşteptate să-i revezi şi să te întâlneşti cu toţi cari au plecat înaintea d-tale.

In urma D-tale laşi împlinită cu sfinţenie datoria de părinte, îţi rămâne ca pildă munca din şcoală şi pentru şcoală, ai sufletul împăcat că te-ai străduit pentru ridicarea sătenilor şi pleci urmat de admiraţia noastră pentru tot ce-ai făcut în viaţă, lăsându-ne neconsolaţi pe toţi cari te-am iubit şi ne-ai fost atât de drag.

Odihneşte-te în pace!

ION G. NICOLAESCU
Inspector general al înv. primar.

Din Ziarul Universul cu data de Luni, 14 Ianuarie 1935.



Adânc îndureraţi: Andrei, tată; Maria Pr. Georgescu, soacră; Elisabeta, soţie; Gheorghe, Ştefan, Elena, Constantin, Anişoara, Petre, Sabina, fii şi fiice; Gheorghe Badea, Pr. A. Ghiocel, I. Bădescu şi Niculina, gineri şi noră: Gheorghe, Marin, Dumitru, Ioana, Maria şi Elena fraţi, surori şi toate rudele aduc la cunoştinţă pierderea iubitului lor

CONSTANTIN

A. POPESCU-PRIBOENI

învăţător pensionar
Preşedinte al Comitetului şcolar judeţean, fost Revizor şcolar
în etate de 62 ani

Încetat din viaţă la 11 Ianuarie 1935.

Înmormântarea se va face Duminecă, 13 Ianuarie, ora 1. d. a., la biserica din satul Beleţi (Muscel).

Înmormântarea lui C. A. POPESCU *)

Duminică, 13 Ianuarie 1935, a fost înmormântat în com. Beleţi, învăţătorul pensionar, fruntaş al dăscălimii muscelene, Constantin A. Popescu.

Ce a însemnat ilustrul dispărut pentru regiunea şi judeţul său, s'a putut vedea din participarea tuturor învăţătorilor, preoţilor şi a sutelor de săteni, cari au ţinut să conducă la locul de veci pe acel, care a fost distins coleg, entuziast colaborator şi prieten şi un nepreţuit îndrumător.

Un sobor de preoţi compus din preotul *Ilie Cercel,* fost protoereu al judeţului, pr. *Busuiocescu-Leordeni,* pr. *Tomescu-Ţigăneşti,* pr. *Ştefan-Podgoreanu* şi pr. *Gh. Roşescu-Priboieni,* pr. *Radu-Beleţi,* pr. *I. Popescu-Fureşti,* pr. *Mazilu-Gorgan* şi pr. *Haralambie Dumitrescu-Negreşti,* a oficiat prohodul, răspunsurile fiind date de corul şcoalei primare Beleţi, condus de înv. *I. Lăzărescu* şi *Elena Manea* şi de corul învăţătorilor din regiunea Podgoria, dirijat de înv. *Moşoianu.*

Din numeroasa asistenţă notăm pe domnii: *N. D. Nicolau,* prefectul judeţului Muscel, *Gh. Isbăşoiu,* primarul, oraşului Câmpulung, *Puiu Angelescu,* deputat de Muscel, *V. Gane* şi *Gh. Moisescu,* rev. şcolari, *Mih. Firică,* dela comitetul şcolar judeţean, *Gh. Podgoreanu,* judecător, pr. *C. Marinescu-Bucureşti, Gh. Coatu* şi *N. Nemţeanu,* institutori *Bucureşti, Nifon Petrescu,* avocat, *Haralambie Predescu,* avocat, *Dr. Hârjeu, Dr. Greculescu,* pr. *M. Tomescu, Gh. I. Marinescu* şi *Gh. Boboc,* înv. *Negreşti, I. Marinescu,* înv. pensionar *Negreşti, Elena Manea* şi *I. Lăzărescu,* înv. Beleţi, *C. Alexandrescu* înv. *Budişteni, Al. Moşoianu* înv. *Ciulniţa, I. R. Ionescu,* înv. *Călineşti, Şt. Truică,* înv. *Valea Călineşti, Eleonora* şi *Marin Nae,* înv. *Călineşti, Eug. Pr. Tomescu,* înv.

---

*) Spicuiri din ziarele: Universul, Curentul, Dimineaţa, Naţionalul, cari au publicat articole elogioase, cu prilejul înmormântării ilustrului dispărut.

Conţeşti, Alexandru Dobrescu, înv. *Dobreşti, N. Baicu,* înv. *Fureşti, V. Anghel,* înv. *Glâmbocel, C. Breazu,* înv. *Leordeni, N. I. Popescu, C. Florescu, Theodora* şi *Constantin Bondoc, Fil.* şi *Ştefan Bondoc, Sachelarie* şi *Gh. Badea,* înv. *Priboeni, I. Roşescu-Ştefăneşti, Gh. Cătănoiu, I. Oprea* şi *Marin Chivu* înv. *Târgul Cârcinov, Marin Preda,* înv. pensionar, *I. Catrina, Gh. Zăpucioiu,* înv. *Ţigăneşti, I. Ghilencea* şi *Gh. Teodorescu,* înv. *Vrăneşti, Alexandrina Popescu,* înv. *Rucăr,* precum şi numeroşi fruntaşi ai comunelor vecine.

Carul mortuar a fost împodobit de coroanele depuse de: d. *Dinu Brătianu, Comitetul şcolar judeţean, Asoc. înv. din Muscel, Revizoratul şcolar al judeţului Muscel, Partidul Liberal din Muscel, Banca populară „Regina Elisabeta“* din *Priboieni, Şcoala primară Priboieni, Invăţătorii şcoalelor din Priboieni, „Cooperativa forestieră“ din Priboieni şi coroanele familiei,* din inscripţiile cărora se vedeau sentimentele tuturor, pentru regretatul dispărut.

Personalitatea şi activitatea lui Const. Popescu au fost ilustrate în cuvântările d-lor: *Pr. I. Cercel,* fost protoereu, în numele bisericei şi cooperativei forestiere Priboieni, *D. Angelescu,* deputat, în numele d-lui *Dinu Brătianu, V. Ganea,* revizor şcolar al judeţului, în numele învăţătorilor Musceleni, *Gh. Isbăşoiu,* primarul oraşului Câmpulung, în numele partidului naţional-liberal din Muscel, *I. Lăzărescu,* înv. în numele şcoalei Beleţi, *C. Florescu-Priboieni,* în numele învăţătorilor şi al băncii populare „Regina Elisabeta“, din Priboieni, *Mihail Lăzărescu,* din partea enoriaşilor şi *I. Ghilencea* învăţător, din partea foştilor elevi, cuvântări pe cari le redăm în paginile ce urmează.

* * *

Soarele trimite ultimile sale raze pe crucea bisericei din Beleţi, a cărei ctitor fusese răposatul.

Amurgul se lasă încet peste colinele împădurite din Valea Cârcinovului.

Glasul clopotelor, alături de corul preoţilor îi cântă cântece de adio.

Veşnică să-i fie pomenirea!

Cuvântare rostită de Părintele ILIE CERCEL
fost protoiereu.

Îndurerată familie și întristată adunare!

Doliul profund ce ne-a isbit prin pierderea scumpului nostru colaborator și prieten sincer, ne-a adunat îndurerați și înspăimântați de această nepătrunsă poruncă divină.

Eri, plin de putere și voios la muncă; eri, radiind, luminând și încălzind pe cei din jurul său;

Azi, în mirarea tuturor, stăm consternați la cosciugul pământeștilor sale rămășițe.

O! câtă nimicnicie a firii noastre în această viață!

O! cât de adevărate sunt cuvintele psalmistului, care ne strigă la toți: „Floare, fum și rouă de dimineață; Deșertăciunea deșertăciunilor; Toate sunt deșertăciuni".

Ca un colaborator intim al celui repauzat, să-mi permiteți a-mi face datoria clipei ultime, pe care o mai trăim aproape de scumpul nostru C. A. Popescu.

Fiu al satului Beleți, dintr'o viguroasă familie de sătean — Andrei Popescu — care supravețuește încă, moștenește o ereditate sufletească, pe care școala primită desvoltă un teren de o productivitate neasemănat de bogată și de esență calitativă superioară.

Școala primară în Priboeni și Pitești, iar școala normală

Carol I din Bucureşti, desăvârşi pregătirea sa didactică pe care o îmbrăţişă la majorat. Profesă cariera sa în mai multe comune din Jud. Muşcel (Rucăr, Văleni-Dâmboviţa, Drăghici, Glâmbocel), stabilindu-se definitiv în Priboeni, teatrul de desfăşurare şi de punere în aplicare a tuturor forţelor sale de muncă intelectuală.

Aci, în colaborare cu intimul său Rădulescu-Codin, au fost dascăli, a generaţii după generaţii, timp de 30 ani de zile.

Aci, în colaborare cu Codin Rădulescu, înainte de răsboiu, pun bazele şcoalei primare Priboeni, cu 4 posturi, la construcţia căreia a depus multă stăruinţă şi mult interes, mijloacele materiale fiind destul de reduse şi dorind cu puţini bani să dea posterităţii un local încăpător, igienic şi solid. Acest local este mărturia perpetuă şi prezentă a a jertfelor pe care cei doi prieteni le-au depus pe altarul şcoalei primare din Valea Cârcinovului.

C. A. Popescu face parte din şiragul acelor învăţători, cari sub vraja chemării de Apostol a marelui Spiru Haret, pun începutul băncilor populare în mijlocul satelor noastre. Alături de Codin şi alţi fruntaşi, el pune bazele băncii populare „Regina Elisabeta“ din Priboeni, la care a lucrat multă vreme, fiind nelipsit din consiliul de administraţie, socotind-o fructul celor mai idealiste preocupări din timpul apostolatului său. Şi cât s'a frământat şi cât ar fi dorit să o salveze din cataclismul acesta bancar al conversiunii!

În satul meseriaşilor lemnului, în Priboeni, ideia înfiinţăriii unei Cooperative forestiere a fost susţinută de C. A. Popescu cu tot interesul, fiind nelipsit din consiliul

de administrație dela înființarea ei, contribuind totdeauna în discuții și hotărâri cu cuvântul său decisiv.

Cât de mult îl interesa Cooperativa noastră! A doua zi de Naşterea Domnului, vizitându-l și bolnav fiind, s'a interesat deaproape de toate demersurile făcute pentru noua bucată de pădure, ce urmează să exploatăm, precum și de toate greutățile ce se pun și se vor ivi în calea aceasta.

În numele Cooperativei, aduc prinosul nostru de recunoştință pentru toată munca prețioasă și devotamentul său.

În Priboeni, ia parte la toate frământările spre mai bine ale satului, dirijând cu putere atletică toate acțiunile în sensul bunelor sale intențiuni.

La catedră, apostol, în piața comunii, gladiator al cuvântului și convingerilor, el a impus și a dirijat curentele timpului său.

Mă rog, care dintre învățătorii Muscelului, cunoscându-l ca învățător, sau ca autoritate, revizor școlar, nu rămânea surprins de cunoștințele sale didactice pe care le susținea cu convingere și sistemă!

Mă rog, care dintre cetățenii Muscelului, coreligionari, sau adversari politici, nu rămâneau profund impresionați de convorbirile, pe cari C. A. Popescu, le susținea cu atâta convingere și autoritate!

C. A. Popescu, luând parte la redactarea diferitelor reviste muscelene, avea articole din cele mai cetite și plăcute, atât ca fond, cât și ca formă. În forma umoristică biciuia diferitele apucături, care-l scoteau din sărite. Avea o putere de critică și discernământ în toate chestiunile, care te uimiau.

Cât gol şi câtă lipsă lasă în rândurile noastre pierderea sa destul de timpurie!

Dar să mă apropii puţin şi de altarul său familiar. Câtă virtute casnică nu descoperi şi aci, în sânul scumpei sale familii! Căsătorit cu Elisabeta, fiica Preotului Georgescu din Drăghici, avu o convieţuire plină de înţelegere şi atenţie faţă de scumpa şi neconsolata sa tovarăşe. Sunt puţine cazurile acestea. Familia C. A. Popescu face parte de aceste puţine familii, care au înţeles rostul unei desăvârşite înţelegeri în viaţă.

Din această căsătorie, 7 copii îndureraţi stau astăzi mărturie înaintea noastră, în jurul cosciugului bunului lor părinte, de câtă îngrijire părintească s'au bucurat, de câtă atenţie şi câte sacrficii a făcut bunul, scumpul şi neuitatul lor părinte C. A. Popescu, care dispunea de mijloace destul de reduse. Toţi au îmbrăţişat cariera didactică scumpă inimei sale, potrivit îndrumărilor sale din frageda lor copilărie. Fănică, Nestorul copiilor săi, deşi pregătit pentru preoţie, după stăruinţa bunicului său, prin chemarea lăuntrică, îmbrăţişează tot cariera didactică.

Câtă mulţumire, câtă satisfacţie pe amândoi părinţii când la vacanţe şi sărbători se împlineau cuvintele psalmistului: „Fii tăi şi ficele tale, ca nişte tinere ramuri de măslin împrejurul mesei Tale".

Cu această mulţumire sufletească a împlinirii datoriei sale faţă de familie şi societate, trăia C. A. Popescu, activând pentru lucrul cel bun la biserica Beleţi, ca consilier parohial şi la alte iniţiative de interes obştesc, unde se găsea totdeauna alături de iniţiatori.

Dar iarăşi psalmistul zice „Măsurat-ai cu pasul zilele lor". Se vede că până azi i-a fost rezervat locul său în această lume.

Întristaţi pentru plecarea dintre noi, nu putem decât să medităm adânc la rostul nostru trecător pe acest pământ, să privim viaţa sa de apostol, de muncă şi de jertfă şi să ne fie exemplu nouă tuturor, căci calea pe care merge — vom merge — şi ceea ce este — mâine vom fi. Grija noastră trebuie să fie aceia: Cum vom merge şi ce vom ajunge dincolo de mormânt?

Transmiţând scumpei şi nemângâiatei sale soţii, dragilor săi copii şi întregei sale familii consolările noastre, să rugăm pe Dumnezeu, să primească în pace sufletul scumpului nostru prieten; iar amintirea sa, să rămână deapururi vie în sufletul şi inimele noastre, Amin!'

Scrisoarea D-lui C. I. BRĂTIANU.

D-l Dinu Brătianu, neputând lua parte la înmormântare, a delegat pe d-l deputat D. Angelescu, care a dat cetire următoarei scrisori ce i-a adresat şeful partidului naţional-liberal:

Stimate Domnule Angelescu,

Cu adâncă părere de rău am aflat moartea lui Const. Popescu.

Regret să nu pot asista la înmormântarea unui vechiu şi devotat amic.

Suflet cinstit şi desinteresat, Const. Popescu era unul din apostolii liberalismului din judeţul Muscel.

El a fost neclintit în credinţele sale politice şi în cuvântările sale inimoase s'a ridicat întotdeauna la un nivel de concepţiuni superioare.

Partea morală a predominat într'atât condiţiunile de oportunitate politică sau de interese politice materiale încât Const. Popescu ar fi putut într'o sferă de acţiuni mai largă, decât acea în care îl cantonase modestia sa, să joace un rol important în politica ţării.

Eu, care i-am cunoscut de aproape sufletul nu pot astăzi decât să aduc memoriei unui scump amic omagiul recunoştinţei ce îi port pentru serviciile aduse partidului liberal în judeţul Muscel.

Primeşte, te rog, Stimate Domnule Angelescu, expresiunea sentimentelor mele cele mai deosebite.

C. I. Brătianu

12 Ianuarie 1935.

Urmează scrisoarea în facsimil.

Stimate Domnule
Angelescu

Cu adâncă părere de rău am aflat moartea lui Const. Popescu.
Regret că nu pot asista la înmormântarea unui vechiu și devotat amic.
Suflet curat și devotat, Const. Popescu era unul din apostolii liberalismului din județul Neamț.
El a fost neclintit în credințele sale politice și în convingerile sale intime. Va rămâne în

tot deauna la un nivel
de cunoștinți superior;
Pentru morala a ~~[illegible]~~
poporului român întotdeauna
condițiunile de opor-
tunitate politică sau
de interes ~~[illegible]~~ poli-
tici materiale în cât
Cunt. Sperăm a fi putut
într'o sferă de acțiune
mai largă de cât acea
în care îl cantonase mi-
nisterul, să joace un
rol important în politica
țerii.
Întru îți am cunoscut
de aproape sufletul
un pot [illegible] de cât

2)

În aceste momente îmi
sentimentele mele de profundă
recunoștință ce îi port
pentru serviciile aduse
Partidului Liberal în
județul Muscel.

Primește te rog, sti-
mate Domnule Prefe-
ct, expresiunea
sentimentelor mele
cele mai deosebite

I. I. Brătianu

12. Ianuarie 1934.

Cuvântare rostită în numele învăţătorilor musceleni de D-l V. GANEA,

Revizorul şcolar al Jud. Muscel.

Indurerată familie,

şi

Indurerată adunare,

Am rămas înmărmurit ieri de dimineaţă, când am auzit vestea tristă şi atât de neaşteptată, a morţii lui Costică Popescu! Gurile noastre, încleştate de dureroasa impresie, n'au putut să rostească par'că decât un singur cuvânt: „*Păcat*"!

Abia s'a împlinit anul, acum de curând, decând l-am sărbătorit pentru eşirea lui la pensie, împreună cu alţi învăvăţători, în amfiteatrul şcoalei normale din Câmpulung. Par'că-l văd lângă unul din pereţii sălii, rostind o cuvântare aşa de frumoasă, drept răspuns la urările ce li s'au făcut, că în publicul din toate băncile se auzeau murmure de aprobare şi de laudă, iar noi i-am strigat din toată inima: „Să trăiască!"

Bărbat falnic şi frumos, plin de viaţă şi de sănătate, îi prevedeam bătrâneţe îndelungate. Cu vorba lui cuminte, sfătoasă, presărată de glume şi adesea cu vorbe de duh, era totdeauna aşteptat şi ascultat cu drag. Ori decâteori

vorbia, el spunea ceva şi noi totdeauna aveam ce asculta şi învăţa dela dânsul.

Astăzi, când vedem adunaţi în jurul lui, pe învăţătorii din aproape toate colţurile Podgoriei, veniţi cu drag, dar cu inimile şi feţele cernite de durere, să-l mai vadă şi să-l petreacă pentru ultima oară pe „Nenea Costică" al lor drag, înţelegem cât a fost de preţuit, de respectat şi de iubit Costică Popescu de corpul învăţătoresc.

Misiunea de învăţător este grea şi spinoasă. Cei cu dare de mână fug de ea. O îmbrăţişează mai mult cei săraci. Dar oricât de spinoasă şi de grea este, dacă pui inimă în îndeplinirea ei, dacă-i închini tot sufletul şi toate puterile tale, obţii rezultate aşa de frumoase, că ţi se umple sufletul de bucurie şi de mândrie. Şi cu cât greutăţile sunt mai mari, cu atât bucuria, ce-ţi umple sufletul şi-l îmbată de fericire, este mai mare, te face să uiţi toate ostenelile şi să ţi se pară că în toată lumea nu este nici o muncă atât de frumoasă, atât de înaltă şi de sublimă, ca aceea de învăţător. Şi adevărat, aşa este. Chiar şi Mântuitorul lumii, Iisus Christos, n'a venit pe pământ nici ca un judecător mare, nici ca un războinic viteaz, cuceritor de neamuri, ori altfel, ci ca un blând şi umil învăţător. Multe rezultate frumoase trebue să fi cules Costică Popescu şi multe îmbătări, de adevărate bucurii, a simţit de pe urma muncii lui în şcoală, de i-a fost atât de dragă şcoala şi-a iubit-o atât de mult, că şi ultimele zile de sănătate din viaţa lui, el tot în şcoală şi împrejurul ei le-a petrecut!

Misiunea de învăţător pentru el era aşa de frumoasă şi atât de scumpă lui, că, pe toţi copiii lui, el nu i-a făcut decât *numai învăţători*.

Pentru dragostea lui nemărginită de şcoală, pentru închinarea şi identificarea cu şcoala nu numai a lui ci şi a tuturor copiilor lui, ne-a câştigat toată stima şi toată iubirea noastră, a învăţătorilor. Deaceea, în numele tuturor învăţătorilor din Jud. Muscel, cari, din cauza depărtării, n'au putut fi aici, alături de noi, dar îndureraţi pe toate plaiurile şi văile Muscelului, stau, în adevărate clipe de reculegere, cu gândul îndreptat aici, la Beleţi, unde ştiu că în ceasul acesta se prohodeşte şi se aduce cinstire iubitului lor fruntaş şi conducător, în numele tuturor, ne plecăm smeriţi în faţa corpului lui Costică Popescu-Priboeni, în faţa muncii lui cinstite şi curate, de adevărat şi vrednic învăţător şi-i aducem prinos curat de dragoste şi recunoştinţă, din partea tuturor, dar şi de durere adâncă pentru marea pierdere, pe care o încercăm toţi, căci el a cinstit corpul învăţătorilor şi numele de învăţător.

Plecaţi smeriţi asupra trupului lui, să-i sărutăm mâna, care timp de 40 de ani, cu condeiul ori cu creta, a ştiut să arate aşa de bine, la atâtea generaţii de copii, şi fruntea, care cu atâta drag a deschis şi împodobit minţile la sute şi mii de copii şi a luminat aşa de limpede şi de frumos în şcoală şi afară din şcoală.

Îndurerata şi nemângâiata familie găsească o slabă mângâere în dragostea, ce din toate părţile se arată scumpului ei dispărut şi în durerea generală, care ne-a cuprins inimile tuturor.

Drum bun, vrednic învăţător! Drum bun, respectat şi iubit coleg! Dumnezeu să te odihnească în rândurile celor aleşi, ai Lui, în rândurile celor, cari L-au bineservit, purtând lumina şi gătind căile Lui!

Cuvântare rostită de D-l GH. ISBĂŞOIU

Primarul Oraşului Câmpulung,
în numele organizaţiei partidului naţional liberal din Muscel.

Pioasă adunare,

Sunt delegat de conducerea partidului Naţional-Liberal, din Muscel, să aduc omagiul de recunoştinţă şi profundă dragoste, prietenului nostru iubit: Costică Popescu.

Suflet ales, curat şi accesibil concepţiunilor şi realizărilor mari. Sfera sa de activitate familială, profesională, socială, naţională şi politică, poartă semnul caracteristic al acestei nobleţe, cu care Dumnezeu l-a înzestrat aşa de frumos şi aşa de bogat!

In viaţa sa de dascăl a fost un model de cinste, muncă, exactitate şi pricepere. In societate, spirit înţelegător, drept şi bun cu toată lumea.

Cine nu-şi aduce aminte, cu duioşie şi cu părere de rău, de cuvântul său cald şi blând, cu care îmbărbăta pe cei din jurul său, oridecâteori se simţea nevoie?

Iar ca soţ şi părinte de familie, un exemplu viu de viaţă plină de virtute şi iubire sinceră şi adevărată pentru toţi ai lui. Dumnezeu l-a răsplătit, din belşug, pentru bunătatea şi curăţenia lui sufletească, dându-i o tovarăşă de viaţă şi copii, vrednici şi demni de numele lui.

Aceasta să le fie o mângăiere — atât cât poate fi — pentru marea durere ce o încearcă, prin pierderea lui.

Cu însuşiri aşa de mari şi frumoase, de tânăr încă, sufletul său s'a simţit atras de ritmul vieţei politice. Dela început a fost un luptător statornic, sincer şi desinteresat, al ideilor şi steagului partidului Naţional-Liberal.

Opera de ridicare culturală şi economică a satelor noastre, prin răspândirea învăţământului primar, a obştiilor şi cooperativelor, începută de acest partid sub auspiciile şi înrâurirea marelui Român Spiru Haret, l-a făcut să figureze printre primii colaboratori şi animatori ai acestei mişcări, încă dela 1902.

Cuvântul său cântărit şi înţelept a fost ascultat şi îmbrăţişat de conducerea partidului, în toate chestiunile mari.

El a avut ca ideal: să-şi slujească credinţa liberală, steagul mândru şi glorios al acestui partid. I-a fost urît şi a fugit întotdeauna de bisericuţe, înţelegând că în partidul liberal, nu trebue să existe decât un singur altar.

Cum vedeţi, viaţa sa, în toate formele ei de manifestare, ne apare, ca o mare şi strălucitoare pildă, pentru generaţiile de azi.

Ea ne arată şi ne învaţă, că regula în viaţă, rămâne una singură: Conştiinţa datoriei împlinite, în toate împrejurările. Generozitatea şi altruismul său sufletesc, constituesc un puternic îndreptar al acestor vremuri, pline de materialism, egoism şi esclusivism sălbatic.

De acolo de sus, din sferele pline de mister şi de nepătruns, ale infinitului ceresc, sufletul său liniştit şi senin, se uită la noi, şi pare a ne zice:

„Faceţi-vă şi voi datoria, acolo jos, aşa cum am ştiut eu să mi-o fac"!...

Partidul Naţional-Liberal îi va păstra memoria veşnic!!...

Cuvântarea D-lui I. LĂZĂRESCU,
învăţător, în numele şcolei Beleţi.

Intristată adunare,

Puterile mele sunt prea slabe şi neputincioase ca să arăt în aceste momente jalea şi marea durere sufletească de care sunt cuprinşi învăţătorii şcoalei şi satul nostru, Beleţi. Ne sguduim şi ne mişcăm sufleteşte, gândindu-ne că Domnul Popescu, zis şi „Nenea Costică" îşi ia ultimul adio dela soţia sa, fiii şi fiicele sale, rudele sale, satul întreg şi toţi prietenii ce l-au cunoscut şi apreciat.

Intristată adunare,

Constantin Popescu s'a născut în satul Beleţi în anul 1872, Februarie în 28. Cursul primar l-a urmat la şcoala din Priboeni (în Beleţi pe acele vremuri nu era şcoală) şi în Piteşti, alături de bunii săi camarazi Constantin Ionescu-Negreşti, azi institutor pensionar în Piteşti şi Marcu Roşescu-Beleţi. Pe vremea aceia, numai certificatul dela şcoala primară de oraş da dreptul la înscrierea într'o şcoală secundară.

Tatăl D-sale, Andrei Popescu, văzându-l dornic de învăţătură, îl dă să urmeze la şcoala normală „Carol I", din Bucureşti, unde în fiecare an este premiantul clasei sale.

In Iunie, 1892, a absolvit şcoala normală; iar dela 1 Decembrie 1892 şi până la 1 Aprilie 1895, a suplinit la

şcoalele din: Rucăr, Văleni-Dâmboviţa şi Drăghici-Muscel, fiind numit apoi învăţător cu titlul provizoriu la şcoala din Comuna Zilişteanca, jud. Buzău, în urma examenului din 20 Decembrie 1894, ţinut în Bucureşti. Pe ziua de 1 Septembrie 1895, a fost transferat dela Zilişteanca la Coşeşti-Muscel şi la 1 Decembrie, acelaş an, de aci, la Glâmbocel-Muscel, unde a funcţionat până la 1 Octombrie 1899, când a fost transferat la Priboeni.

Activitatea sa, plină de avântul dragostei de muncă, se revarsă în mai multe direcţiuni: Cooperator, alături de Codin Rădulescu şi Pr. Ştefan Podgoreanu este iniţiatorul şi fondatorul băncii populare „Regina Elisabeta", în anul 1902, făcând parte neîntrerupt din conducerea ei. Este ales: casier, membru în consiliul de administraţie şi preşedinte, până în anul 1928. Deasemenea, face parte din membrii fondatori ai cooperativei forestiere „Priboeni". A fost membru în comitetul de administraţie şi în comitetul de conducere al Federalei „Podgoria" din Topoloveni. In urmă, a fost membru în consiliul de administraţie şi chiar preşedinte al Federalei „Negru Vodă" din Câmpulung.

A lucrat apoi, pentru construcţia şcoalei, primăriei şi bisericii Priboeni. Impreună cu Alexandru Ciucă şi Codin Rădulescu a organizat la şcoala din Priboeni (în anii 1914 şi 1915) un bogat muzeu şcolar. A înfiinţat în localitate o filială a „Ligei Deşteptarea" (în 1912—1916) şi, în calitate de preşedinte al ei, organiza frumoase serbări, cu prilejul sărbătorilor naţionale. A publicat broşurile „Seceta şi pelagra" şi „Teatrul sătesc". (Cea din urmă lucrare în colaborare cu C. Rădulescu-Codin şi Şt. Tuţescu). A fost între membrii fondatori şi în comitetul de redacţie al revistei „Prietenul nostru"; iar în anii 1922—1926, revizor şcolar, în Muscel. Pe ziua de 22 Ianuarie 1931, şi-a regulat drepturile la pensie, după o activitate rodnică şi plină de isbândă. Ţara, ca răsplată pentru activitatea sa plină de realizări rodnice,

îi dă următoarele distincţiuni: Răsplata muncii pentru învăţământ cl. II; Răsplata muncii pentru clădiri şcolare cl. II; Coroana României în gradul de cavaler.

Ai fost „Nene Costică“ devotat şcoalei şi elevilor pe cari i-ai avut. Ai dat neîncetat şi fără pic de odihnă din comoara sufletului, din intelectualitatea şi virtuţile tale, ca să îmbogăţeşti noile puteri de viaţă ale elevilor.

Ca pensionar, ţi-ai îndreptat activitatea şi puterea de muncă şi mai mult spre satul nostru.

Imi spuneai: „Trăind în atmosfera tinerească, întineresc şi forţele mele vitale“.

Te văd, astăzi, Nene Costică, neînsufleţit în faţa şcoalei pentru care ai muncit atât!

Nu te gândeşti că eşti acela, care în calitate de preşedinte al Comitetului şcolar judeţean, ne-ai ascultat rugămintea şi ne-ai acordat sume frumoase, pentru reparatul şcoalei, cumpărarea sobelor şi pentru încălzitul micilor şcolari?

Nu te gândeşti, că ai lăsat gol scaunul de preşedinte al „Căminului Cultural“ şi n'are cine să-l ocupe? Nu te gândeşti că noi învăţătorii, satul întreg, dorim încă să ascultăm la frumoasele şezători şi serbări ce da acest Cămin, cuvântările şi sfaturile înţelepte, pe cari ni le dădeai?

Mi-aduc aminte, că după reparatul şcoalei, într'o frumoasă zi de Mai, cu paşi vioi şi cu zâmbetul pe buze, ai dat ocol şcoalei şi intrând în ea ne-ai spus cuvintele: *„Munca învăţătorului în şcoală şi în afară de şcoală este cea mai înaltă admiraţie a mea“.*

Te îndrepţi către biserică!

Nu te gândeşti că şi acolo, ca şi aici este aceiaşi jale şi durere sufletească?

Nu te gândeşti că preotul şi epitropii au nevoie şi mai departe de sprijinul şi obolu-ţi preţios? Reparatul bisericii încă nu s'a terminat! Toate le laşi în tăcere şi voia ziditorului!

Fii fericit, că ai depus tot sufletul în slujba şcoalei şi a satului şi, depe înaltul cerului, priveşte cu satisfacţie la opera săvârşită în atâţia ani.

Mergi cu conştiinţa împăcată că ai fost tulpina puternică din care au răsărit cei 7 brazi, ce-ţi vor duce şi mai departe, cinstea, munca şi numele.

Ne închinăm înaintea corpului neînsufleţit, rugând pe Atot-Puternicul să te aşeze în ceata drepţilor!

Cuvântare rostită de D-l C. FLORESCU,

învăţător Priboeni,
în numele Băncii populare „Regina Elisabeta"
şi al învăţătorilor din Priboeni.

Întristată adunare,

În numele celor 500 cooperatori, ai Băncii populare „Regina Elisabeta" din Priboeni şi în numele tuturor elevilor lui C. A. Popescu, care timp de 35 ani, au primit hrană sufletească, din puterile lui sufleteşti, — cu inima sdrobită de durere şi cu adâncă pietate, îmi plec fruntea înaintea celui, care de astăzi înainte, nu va mai fi printre noi.

Pierderea atât de timpurie a lui C. A. Popescu, pe lângă durerea ce pricinueşte familiei şi prietenilor săi, lasă un gol de neînlocuit, atât în societatea care l-a cunoscut şi apreciat, cât şi în rândurile corpului didactic nu numai din Podgoria, ci din întregul judeţ al Muscelului.

C. A. Popescu a fost un „*învăţător*" în adevăratul înţeles al cuvântului, cu înfăţişarea totdeauna blândă, atitudinea părintească, iar în acţiunile lui, fiind călăuzit numai de interesul moral, şi-a asigurat reuşita deplină a tot ce-a întreprins.

Pentru progresul regiunei sale şi mai ales pentru Pri-

boeni, C. A. Popescu îmbrăţişează răspunderea grea de învăţător în timpurile de renaştere intelectuală, economică, şi morală a păturii ţărăneşti.

Deplin pregătit, educator desăvârşit a reuşit să dea şcoalelor secundare elevi distinşi, cari mai târziu au ocupat cu demnitate posturi de: judecători, ofiţeri, avocaţi, preoţi, învăţători etc., iar pentru satul său, gospodari bine educaţi.

Prin munca sa devotată s'a făcut cunoscut de organele superioare de control ale învăţământului şi a fost ridicat la postul de Revizor şcolar, în care a funcţionat cu multă demnitate.

La apelul făcut învăţătorilor, de Spiru Haret, pentru întărirea economică a ţărănimii prin Cooperaţie, el a înţeles că această chemare este o datorie naţională. Timp de 25 ani a muncit la banca populară „Regina Elisabeta" unde prin stăruinţă, cinste şi autoritatea morală, de care se bucura, a reuşit să stăpânească deplina încredere a membrilor şi să pună la dispoziţia celor în nevoi, un capital de peste două milioane lei.

Întotdeauna desbrăcat de haina interesului material, îşi îndrepta acţiunile lui şi ale familiei sale, numai pe calea isbândei morale, deaceea câştiguri materiale n'a avut şi gospodăria nu i-a fost plină de bogăţii.

Din şapte copii ai lui, trei fete şi patru băieţi, şase au fost îndrumaţi spre învăţământ. Greu i-a fost să-i întreţină la şcoli cu salariul său modest, dar a fost sprijinit foarte mult de puterea lui de muncă şi chibzuinţa sa.

Munca sa fără preget şi sbuciumul vieţii, l-au făcut

ca, atunci când a împlinit anii serviţi în învăţământ, să-şi aranjeze drepturile la pensie. Greu i-a fost să se despartă de Priboeni, centrul său de activitate şi de frumoase realizări.

Îl lega sufleteşte aici: banca populară, şcoala cu zestrea ei, localurile de biserică şi primărie, opere la a căror înfăptuire luase parte alături de Pr. Ştefan Podgoreanu, Pr. Ilie Cercel, răposatul C. Rădulescu şi fruntaşii satului. Îl mai lega colegii dela şcoală, cari i-au fost elevi şi seriile de elevi pe care le îndruma şi acum.

Ca pensionar, căută veşnic împrejurări să poată activa. În luna Octombrie 1934, dimineaţa, în zori de zi, trecând prin Beleţi, l-am găsit conducând şi îndemnând lucrătorii, cari executau lucrările de refacerea şoselei.

Judeţul îi încredinţase postul de preşedinte al comitetului şcolar judeţean, unde cu dragoste deosebită continua să-şi facă datoria faţă de şcoală. Deşi post numai onorific, venia personal să controleze lucrările unde nevoia cerea să se facă. Cu mult interes cerceta lipsurile de care învăţământul suferea.

Se găsea în acest post de răspundere morală, la vârsta de 62 ani, în destulă putere de muncă. O boală crudă îl isbi însă şi-i tăie firul vieţii.

Pentru noi, învăţătorimea de azi, care l-am cunoscut, viaţa lui C. A. Popescu este o pildă înălţătoare, căci prin calităţile şi munca lui fără preget a făcut cinste corpului învăţătoresc.

Cu adâncă durere, în numele învăţătorilor din Priboeni, membrilor băncii populare şi foştilor săi elevi, depun

o lacrimă pe sicriul care închide pentru totdeauna rămășițele pământești ale bunului meu învățător și coleg — C. A. Popescu.

Rog cerul să dea mângâiere și tărie, sufletului sdrobit de durere al nemângâiatei sale soții, curaj fiilor săi, iar sufletul lui să-l așeze în lumea drepților.

Să-i fie țărâna ușoară și veșnică să-i fie amintirea între noi!

Cuvântare rostită de D-l M. LĂZĂRESCU, cântăreț al bisericei Beleți Muscel, în numele enoriașilor.

Indurerată familie

și

Intristată adunare,

Îmi dați voe ca, prin cuvintele mele slabe, să aduc elogii celui ce a fost pensionarul C. A. Popescu

O veste tristă se lăsă în seara zilei de Vineri spre Sâmbătă, peste satul nostru, o veste la care îți puneai întrebarea: O fi oare adevărat moartea „Domnului Popescu"? Și în adevăr, în seara zilei de Vineri, a trecut către Domnul omul de mare însemnătate și de valoare al satului nostru.

Intristată adunare,

Corpul așezat în sicriul din față este al lui Costică A. Popescu, pensionar, fiul lui moș Andrei și al mătușii Dumitra, cei mai modești oameni, cei mai muncitori; cinstea și munca lor fiindu-ne ca pildă nouă.

Mătușa Dumitra a trecut către Domnul, anul trecut; iar moș Andrei este în viață.

Fiind cel mai mare fiu, a fost dus la școala normală, unde, cu succes, a ieșit învățător.

De viața sa ca dascăl sunt legate multe amintiri și fapte, care nu-mi sunt mie în putință a le ilustra. Ca îndrumător al comunei, a fost cel mai priceput.

Calităţile sale principale au fost cinstea şi cuvântul. Cuvântul său era ascultat şi respectat de toată lumea.

Ca învăţător, a fost cel mai bine văzut şi cel mai apreciat; nu numai în judeţul său şi chiar în ţară, numele său era cunoscut. In familie, a fost părinte adevărat, crescând pe fiii săi în frica de Dumnezeu şi cu dragoste pentru şcoală. Deaceea, fiii săi toţi sunt modeşti, copii ai datoriei; cinstea lor face fală familiei, judeţului şi satului nostru. Nici un părinte nu a fost înconjurat de fii aşa de buni. Creşterea lor a fost secretul familiei.

Iubite dispărut, îmi dai voe acum să spun, că lipsa dintre noi va fi adânc simţită, cuvintele tale de îndrumare ne vor fi necesare. Erai o fală a satului nostru! Satul nostru, judeţul nostru, pierde pe cel mai bun păstor, pe cel mai de valoare intelectual.

Să ne ierţi dacă poate nu te-am apreciat îndeajuns; va rămâne însă în sufletele noastre, figura măreaţă şi calităţile alese cu care erai înzestrat, *cuvântul şi cinstea* pe care le-ai avut ca arme în viaţă. Erai necesar a rămâne între noi. Munca şi stăruinţa depusă pentru repararea bisericii, trebuiau duse la sfârşit.

Da, într'adevăr ţi-ai făcut datoria sfântă către şcoală şi biserică.

Poţi zice acum ca Profetul Zaharia: „Stăpâne, primeşte de acum în pace sufletul meu, că a văzut ochii mei mântuirea ta“.

Te plâng pe veci soţia, copiii, nepoţii, te plânge satul, te plâng colegii, te plâng toţi.

Plecându-ne cu respect, ne luăm ultimul adio, zicând: Dumnezeu să-ţi uşureze ţărâna, şi sfântă să-ţi fie memoria!

Cuvântarea D-lui I. GHILENCEA,

învăţător în comuna Vrăneşti-Muşcel, în numele foştilor elevi.

Jalnică familie

Intristată adunare,

Când este numai o clipă până când pământul, în bolovani grei, se va aşterne peste corpul neînsufleţit, al iubitului nostru, Constantin A. Popescu, sufletul meu este cuprins de o mare şi neînchipuită durere la gândul că mă despart pentru totdeauna de acela ce mi-a fost un *părinte sufletesc.*

Iubitul meu îndrumător şi învăţător, încă din cl. I-a primară, la şcoala din Priboeni şi mai târziu, în societate, îndrumător sincer, *nu mai este.*

In numele copiilor de săteni, îndrumaţi spre orizonturi mai largi, eu îi strig din sufletul meu îndurerat:

Stimate şi mult iubite călător pe drumul veşniciei!

Opreşte-te puţin şi ascultă-ne durerea!

Ai muncit atât de mult în viaţă, încât n'ai cunoscut o clipă de odihnă!

Ai tras brazdă adâncă pe ogorul şcoalei şi ai intrat adânc în inima noastră!

Cine altul, pe Valea Cârcinovului, va umple golul ce laşi?

Cine altul, va mai avea atâta suprafaţă morală şi putere de muncă?

Roagă pe Dumnezeu, care te răpi când ţi-era lumea mai dragă, când te bucurai de copiii tăi, atât de buni şi când erai înconjurat de atâţia fii sufleteşti, să nu vitregească plaiurile pe cari le-ai cinstit atât de mult.

Iubite părinte sufletesc, mergi în pacea Domnului, lăsând în urmă durerea ce-mi apasă sufletul, că aruncat de soartă pe alte plaiuri, n'am putut la ceasul cel de pe urmă să iau parte la cruda durere şi să-ţi mângâi cel puţin obrazul înălbit şi încreţit de durere, în semnul iubirii, ce ai semănat în inima mea.

Dumnezeu să te aşeze în rândul drepţilor şi aleşilor săi, fiindcă *om ales* ai fost şi în viaţă.

Iar familiei să-i dea Dumnezeu putere de a răbda ireparabila pierdere. Amin!

Câteva din telegramele expediate familiei.

Cu profunde condoleanțe pentru pierderea tatălui iubit, care a fost pentru școală și popor un reputat îndrumător.

I. C. Petrescu

*
* *

La marea D-voastră durere sunt părtaș din adâncul sufletului.

D. Alimăneșteanu

*
* *

Dela un grup de foști colegi, aflați în ziua înmormântării la Câmpulung, cu ocazia congresului partidului național-țărănesc.

Indurerați de moartea fostului nostru coleg, atât de distins, vă exprimăm condoleanțele noastre.

Ion Mihalache
N. Cristescu
Ilie Patraulea
Moise Marinescu
Alex. Ciucă
Gh. Vijelie
I. Dascălu
V. Gorgoi
C. Marinescu
Boștenaru
Gavrilescu
Andreescu
I. Ștefănescu
Bădescu
Enescu
Frații Ionescu
Popescu-Schiauc

*
* *

Profund mişcat de pierderea lui C. Popescu, care lasă în învăţământ amintiri nepieritoare de muncă şi devotament, primiţi sincere condoleanţe.

Gh. N. Costescu

* * *

Adânc îndurerat de moartea lui nenea Costică, primiţi condoleanţe.

I. Gh. Nicolaescu-Măţău

* * *

Un motiv puternic m'a oprit să nu fiu faţă la trista ceremonie a înmormântării marelui luptător muscelean, Const. Popescu.

Dumnezeu să-l odihnească întru cei buni şi nouă să ne fie pildă de muncă şi devotament pentru ridicarea neamului.

Mucenic Comăndăşescu

* * *

Regretăm pierderea bunului vostru părinte şi trimitem condoleanţe întregei familii.

Marioara şi Dr. Pristăvescu

* * *

Cu toţii luăm parte la durerea Dumneavoastră. Vă rugăm să primiţi condoleanţele noastre.

Funcţionarii revizoratului şcolar al Capitalei

* * *

Cu durerea în suflet, vă trimitem condoleanţe.

Maria şi Aurel Mareş

* * *

Cu tot sufletul luăm parte la marea durere ce v'a încercat.

Familiile Athanasiu şi Măţăoanu

* * *

Luăm parte cu tot sufletul la durerea D-voastră.

Familia Pr. Păsculescu-Orlea

* * *

Regretăm sincer pierderea survenită şi împărtăşim sufleteşte marea durere ce v'a lovit.

Familia Ing. I. Nicolaescu

* * *

Trimitem condoleanţele noastre pentru marea pierdere.

Familia I. Ionescu

* * *

Impărtăşim adânca durere ce v'a lovit.

Familia Pr. Voinescu

* * *

Vă rugăm să primiţi condoleanţele noastre pentru pierderea suferită.

Aurica şi Maior I. Procopie

Scrisoarea D-nei E. GH. D. IORGULESCU

Iubită Fină,

Destinul crud face să guşti din paharul atât de amar, al marilor dureri, rămânând singură, fără tovarăşul vieţei, tocmai acum când, după o muncă continuă, aveai dreptul să te bucuri de rezultatul atât de frumos al unei munci cinstite şi fără prihană.

Vestea atât de neaşteptată — a încetării din viaţă a celui mai iubit dintre finii noştri — ne-a afectat mult, răscolind adânc amintiri duioase din vremurile când par'că totul era mai bun şi mai plăcut. Ştiu că, în asemenea triste ocazii, vorbele nu pot aduce nicio alinare şi totuşi ar trebui să găseşti o mică consolare în faptul că ani dearândul ai fost vrednică tovarăşe de bucurii şi necazuri, de muncă continuă, a aceluia care a întrunit toate calităţile mari cerute unui adevărat om: soţ ideal, părinte desăvârşit şi neîntrecut propovăduitor al binelui obştesc.

Sunt din tot sufletul, alături de tine, în marea-ţi durere şi Dumnezeu să-ţi dea putere s'o suporţi.

Elena Gh. Iorgulescu

Drăghici 12.-I.-935.



C. A. POPESCU
(Fotografie din anul 1913).

La mormântul lui CONSTANTIN A. POPESCU.

Cu moartea lui Constantin A. Popescu, s'a stins unul din fruntaşii de seamă ai corpului didactic muscelean. El face parte din acea pleiadă de harnici dascăli, a căror pricepere şi iubire de carieră, constitue una din cele mai frumoase pagini ale trecutului nostru şcolar. Cu credinţa tare că, în educaţia maselor, stă pârghia progresului unei ţări, această generaţie de admirabili învăţători, deşi luptă cu grelele începuturi ale şcoalei, trezeşte încă de acum 40 de ani curente binefăcătoare de înnoire a metodelor şi de răspândire cât mai mult a luminii în pătura muncitoare. Din rândurile lor, marele Haret îşi alege falanga de colaboratori, cu care a pornit victorios la opera de înflorire culturală şi de ridicare economică a satelor.

Neclintit la datorie, Constantin A. Popescu a fost un iubitor fanatic al şcoalei, în slujba căreia a pus toată priceperea, toată puterea de muncă şi toate alesele lui însuşiri.

În calitate de subrevizor şcolar mi-a fost, ani de-a-rândul, alături de neuitatul revizor şcolar, Rădulescu-Codin, marele nostru folclorist, un colaborator nepreţuit, la controlul şi buna îndrumare a şcoalelor muscelene.

Vieaţa lui Constantin A. Popescu rămâne pretutindeni un îndreptar de muncă, de modestie şi de conştiinţă, închinată binelui public; de aceea, deasupra mormântului lui, va pluti de-apururea binecuvântarea elevilor, pe cari i-a luminat, şi recunoştinţa pioasă a sătenilor, pe cari i-a îndrumat.

Închinându-mă cu smerenie înaintea acestui mormânt, prea de timpuriu deschis, depun lacrimi de duioase amintiri.

GH. N. COSTESCU
Inspector General al învăţământului primar.

CINSTIRE CELUI CE A SFINŢIT LOCUL[1]

Pe undeva, pe valea Cârcinovului, în satul Beleţi, a răsărit şi a apus steaua lui Constantin A. Popescu, învăţător prin vocaţie, al copiilor care i-au înseninat zilele de apostolat.

Acum patruzeci şi mai bine de ani, se făcuse părintele sufletesc al lor şi i-a chemat cu căldura celor inspiraţi împrejurul catedrei, dela care le-a sădit în suflete omenia şi dragostea de muncă, de neam şi ţară.

El nu şi-a mărginit numai la atât activitatea, ci, dupăce copiii au devenit oameni mari, dar şi până atunci, i-a învăţat spiritul economiei, a vrut să-i facă mai buni, mai deplini, strângându-i în jurul băncii satului, în jurul şcoalei şi bisericii lor. N'a precupeţit niciodată osteneala şi banul pungii pentru a duce o rază de lumină cât mai vie în căminul celor mulţi. Cartea a găsit în casa lui cuprinsă, locul de cinste şi a împărtăşit-o cu dragă inimă celor însetaţi de ea.

Cine trece pe valea Cârcinovului va vedea în toată cununa de sate dela ce se ţine dela Călineşti până sub cununa înălbită de zăpezi a dealurilor, rodul luptei de întrecere în a face binele mai mult ca alţii. Dela copil până la unchiaş toţi îl iubeau pentrucă *Nenea Costică* avea pentru toţi cuvântul bun sau de duh, ce însenina frunţile.

Fiu al acestor locuri, a căutat să dea de minciună vechiul proverb că *nimeni nu poate fi apostol în ţara lui*. El a fost apostol pe meleagurile care l-au văzut crescând. Şi-a închinat întreagă puterea de muncă acelor locuri şi a putut avea fericirea să le vadă ridicate ca bună stare deasupra nivelului comun al satelor noastre. Intreagă bună stare din acel şir

---

1) Din ziarul *„Mişcarea“* dela 24/I/935.

de sate, el a provocat-o fie direct, fie stimulând pe ceilalţi fruntaşi ai învăţătorimei muscelene.

Instituţiile financiare populare, şcoalele, biserica şi multe alte lucruri bune realizate în acele locuri şi-au avut în el pe iniţiatorul sau pe bunul susţinător. O viaţă întreagă a îndrumat, a alinat dureri, a căutat să se facă tot mai folositor tuturor şi prin aceasta neamului său.

Departe de înăbuşeala oraşelor, unde individul nu este adesea decât un număr, el a stat pânăla sfârşit spre a încununa o activitate susţinută de mare îndrumător. Acolo numai, a găsit el că-şi poate face datoria deplină. Numai acolo unde desmierdând plete bălăi de copil, sădind în suflete un ideal de bine, uitând de el, s'a socotit în elementul lui. Activitatea lui, l-ar fi îndreptăţit, să ceară şi să ia drepturi care i se cuveneau mai mult decât altora, dar porunca sufletului i-a impus să nu părăsească ogorul cel mai roditor al muncii dăscăleşti, satul. Căci dacă este ceva de făcut în Statul acesta, apoi numai acolo este de făcut. La oraş nu se ingrijeşte nimeni decât de el, pe când la sat, sufletul mare face mult. Acolo se tae brazda de lumină în întunerecul de mormânt. Acolo omul ales uită mai lesne de sine şi se împarte şi celor mai umili şi datoria celor aleşi trebue să caute numai într'acolo, acolo fiind rezerva inepuizabilă a energiei româneşti, acolo fiind sănătatea sufletească.

Acest lucru a fost înţeles deplin de învăţătorul Constantin Popescu-Priboeni şi lui i s'a închinat o viaţă de om.

A putut vedea senin apropiindu-i-se sfârşitul, adus poate prea de vreme de îndelungatele-i osteneli şi înţelegând că altfel nu se poate, a închis ochii cu calda binecuvântare în ei peste tot ce-a făcut şi peste viitorul neamului său, care va şti să se ridice acolo unde visul lui a căutat să-l aşeze.

La mormântul lui Constantin A. Popescu plecăm şi noi genunchiul şi o lacrimă, vărsăm alături de cei şeapte feciori, ca brazii, ai lui, dăruiţi de el tot şcoalei, şi alături de satele care l-au plâns, petrecându-l spre lăcaşul veşnicei odihne.

Mihai Sânzianu.

Un pasagiu privitor la C. A. Popescu din lucrarea *„Omagiul învăţătorilor pensionari din Jud. Muşcel, cu prilejul sărbătoririi dela 29 Oct. 1933 de către asociaţia învăţătorilor din Muşcel“.*

. . . .

„Elevii D-sale şi toţi cei care-l cunosc îl iubesc şi-l stimează ca pe un om care şi-a făcut cu prisosinţă datoria faţă de şcoală, comună şi familie. Suflet bun şi milos, a stat multora într'ajutor, cu cuvântul şi stăruinţa sa, pe lângă cei mai mari. Om inteligent şi sfătos, sincer şi totdeauna voios, îţi face plăcere să-l întâlneşti, să stai cu dânsul de vorbă, să-l asculţi vorbind deschis despre oameni şi întâmplări, aci spunând o anecdotă din viaţa de şcoală, aci făcând comparaţii spirituale. După ce stai de vorbă cu „nenea Costică Popescu“ te simţi mai vesel, cu sufletul deschis şi binecuvintezi ceasul care te-a îndrumat în calea lui.

E un exemplu strălucit de om care a luptat cu greutăţile, le-a învins întotdeauna şi a isbutit să-şi păstreze tinereţea sufletească şi voioşia.

Poate de aceea i-a mers aşa „în plin“.

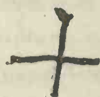
Un mişcător document dela C. A. POPESCU,

găsit într'un mormânt.

In anul 1917, C. A. Popescu a avut durerea să-şi piardă doi copilaşi gemeni: Mircea şi Filofteia, în vârstă de câte un an.

Atunci, cu inima zdrobită de durere, a scris rândurile din paginele următoare, (redate în facsimil), pe care le-a pus în mormântul acestor copilaşi, într'un tub de sticlă şi care au fost găsite, acum, *după 18 ani,* când i s'a săpat groapa, pentru a fi înmormântat lângă copiii săi iubiţi.

Din ele se poate vedea dragostea neţărmurită ce o avea faţă de copiii săi, sufletul său milos, cum şi îngrijorarea faţă de evenimentele grele prin care trecea ţara.



Aici zac rămășițele pământești a celor doi copii ai mei: Filoftia și Mircea.

În ziua de 7 Noemvrie st. v., 1916, pe când pământul se cutremura de bubuitul tunurilor, la Mateiaș, Predeal, Predeluș, peste Olt și pretutindeni și lumea îngrozită se gândia care încotro să apuce, căci inamicul se apropia, sosiră la mine în casă doi îngerași gemeni: Tia (Filoftia) și Mircea, pe care-i socotesc, cu drept cuvânt, îngerii salvatori ai mei și ai întregei mele familii și poate și ai multora.

Făceam pregătiri să plec și eu cu toți ai casei spre Moldova, încotro trecea multă lume de peste Olt, odată cu resturile armatei noastre sfărâmate. Singuri ei m'au împedicat de am plecat numai eu, cu cei doi copii ai mei mai mari, Gheorghe și Ștefan, cel dintâiu de 17 ani și elev în clasa V-a dela Școala normală „Carol" din Câmpulung și al doilea de 15 ani, elev în clasa III, Seminarul Nifon Mitropolitul din București.

Miercuri seara, 16 Noemvrie s. v., am plecat de acasă, împreună între alții și cu Părintele Ilie Cercel, Const. Rădulescu, Par. Gheorghe Roșescu, Părintele G. Diaconu, finul meu și Părintele Bănățeanu, profesor la gimnaziul din Câmpulung. Noaptea am mas în Bogați și noaptea următoare la Olari, pe Dâmbovița; iar a doua zi eram în Târgoviște. Drumul numai noroiu până la genunchi;

coloanele și armata dela Dragoslavele și Câmpulung se retrăgea în mare neregulă și soldații prăpădiți și demoralizați. Ne-am luat drumul spre Moldova. Am ajuns după un drum lung și greu în Slobozia-Bradului (R. Sărat), unde am stat până la sosirea Nemților, în ziua de 16 Decemvrie st. v., 1916. Cât am suferit numai Dumnezeu știe! De aci am plecat și ajuns acasă după multe greutăți și pericole, pe o sloată insuportabilă, în ziua de 27 Decemvrie, în ziua de Sfântu Ștefan.

Am găsit pe toți ai casei bine. Cei doi îngerași ai mei se făcuseră măricei: erau frumoși și voinici, mai ales Mircea, care da probe de multă deșteptăciune și precocitate. Frontul dușman îmi luase toate lucrurile de mâncare și parte din ale casei. Am alergat și le-am pus la loc. Norocul mă ocrotia și-mi mergeau toate trebile bine, până pela 2-3 Octomvrie st. n. 1917, când iubitul meu Mircea se îmbolnăvi de dizenterie și peste vreo două zile și Ția, care muri în ziua de 5 Octomvrie, pela miezul nopții. Am înmormântat-o în ziua de Sâmbătă 6 Octomvrie și am plâns-o toți! Mircea a mers din rău în mai rău și s'a luptat voinicește cu moartea, care l-a doborît, în ziua de 15 Octombrie st. n. 1917, după multe și grele suferințe. Rău mi s'a sfâșiat inima de durere, pentru suferințele lui, pentru care nu pot găsi cuvinte care să arăte adevărata realitate! Cum se zvârcolia mititelul în ghiarele morții, cum se uita cu ochii lui mari și încă vioi și cum cerea prin privirea lui duioasă să-i dăm ajutor și n'am putut face nimica pentru dânsul, deși am alergat destul pela doctori!.

Mircea, scumpul meu Mircea, iartă-ne, tăticule, că nu ne-am priceput să te putem scăpa! Nu fii supărat pe noi! Roagă-te lui Dumnezeu pentru păcatele noastre și tu și Tița!

Câte zile ne-o mai dărui Dumnezeu și mie și nemângâiatei tale mame și fraților și surorilor tale, nu vom încetà un moment să ne gândim la voi!

Scumpele mele florice! Rugați-vă lui Dumnezeu să potolească și mânia ce a revărsat asupra omenirii de se sfâșie pe atâtea fronturi de luptă mai rău și mai fără milă ca cele mai crude fiare!

Durerea mea și a tuturor ai casei este mare, nemărginit de mare! Dar ce este ea — o picătură într'un ocean — față de durerea tuturor mamelor, tuturor văduvelor, tuturor orfanilor, pentru cei ce mor ca câinii, prin șanțuri și pe câmp, fără muc de lumânare la cap, fără nici un cuvânt de mângâiere dela nimeni!

Am scris în repezeală astăzi 16 Octombrie st. n. 1917, pe când se făceau preparativele de înmormântare lui Mircea, scumpului meu Mircea și am pus-o aci!...

Ilie Ionescu, învățător în com. Priboeni

Ultima scrisoare a lui C. A. Popescu, trimisă unuia din fiii săi, la Bucureşti, chiar în ziua morţii, (11 Ian. 1935).

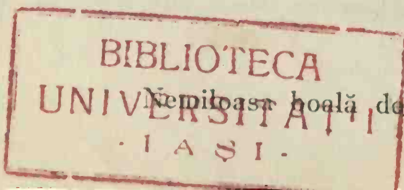
Iubite Fănică,

Sunt în a treia zi de
tratament cu Danielopolu
și pare că încep să
merg mai bine. Scriu azi la
orele 2 a 20 noaptea,
așteptând pe Gheorghiță
care pleacă la București
cu trenul de 7 dim.

Când poți, mai vino și
tu pe acasă.

Te sărut de mii de ori

11 Ian.
935 C. A. Popescu



Nemiloasa boală de inimă nu l-a cruţat!



INSTITUTUL
DE
ARTE GRAFICE
„LUPTA" N. STROILĂ
Str. Gral Budișteanu 8
BUCUREȘTI II

